

ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ο ΚΟΣΜΑΚΗΣ Κ' Η ΓΑΤΕΣ

Α Π' όλες τις ζωντανές υπάρξεις, ή όποιες υπάρχουν πάνω στη γή μου άρέσουν πιο πολύ ό άνθρωπος και ή γάτα.

Είνε σωστή απόλαυσις για μένα, να παρακολουθώ και να σπουδάζω τόν κοσμάκη με τόν πολυσιχιδή χαρακτήρη του, καθώς και τή γάτα με τίς σπάνιες άρετές της.

Οί άνθρωποι μου άρέσουν, γιατί είνε καλοί, κακοί, τρυφεροί, σκληροί, δραστήριοι, τεμπέληδες, έξυπνοι, θλάκες, ψωρυπερήφανοι, ταπεινοί, θορυβώδεις και ματαιόδοξοι, ταπεινόφρονες κι' άθόρυβοι, γενναίοψυχοι, άνανδροι, ευαίσθητοι, άπαθείς, σιωπηλοί, φλύαροι, άνιχιτοχέρηδες, φιλάργυροι, άλτρουϊσταί, έγωισταί κλπ. κλπ.

Μου άρέσουν γενικώς, γιατί συχνά συναντώ σ' αυτούς προτερήματα, τά όποία ούτε καν υποψιαζόμουν πριν ότι μπορούσαν να έχουν.

Η γάτες πάλι μου άρέσουν, ακριβώς γιατί έχουν μονάχα προτερήματα. Παρ' όλα όσα λένε, δέν μπόρεσα ακόμα ν' άνακαλύψω έλαττώματα στις γάτες.

Η γάτες έχουν γενναϊότητα, αξιοπρέπεια, άνεξαρτησία χαρακτήρος, ίκανότητα να διασκεδάζουν και να παίζουν μόνες τους, ακρίβεια μαθηματική κινήσεων, σιωπηλή μετριοφροσύνη και πόθο να καταπιάνωνται διαρκώς με ό,τι δύσκολο κι' άσυνήθιστο. Δέν συμμορφώνονται ποτέ δουλικά, με τίς όρέξεις και με τά καπρίτσια τών κυρίων τους. Δέν έπιζητούν ποτέ χάδια και έπαίνους. Κι' όταν — στη χάσι και στη φέξι — τά έπιζητούν, δέν έπιτρέπουν σε κανέναν κατάχρησι χαδιών κι' ένοχλήσεων: Νοιώθουν καλά ότι τό «Πολύ τό Κύριε, έλέησον, τό θαρύεται κι' ό Θεός», κι' άμέσως άντιτάσσουν τά νύχια τους στον όχληρό φίλο τους.

«Α, όλα κι' όλα ή γάτες δέν μάς μοιάζουν καθόλου. Βέβαια, θουτούν μ' ευχαρίστησι τό χαριτωμένο μουσούδι τους στο πιτάκι με τό γάλα, τό όποίο τά τους προσφέρουμε έτοιμο. Βέβαια, τραγανίζουν ήδονικά τό κρέας, ή τό ψάρι, ή τό φαγητό που θά τους δώσουμε δίχως αυτές να κοπιάσουν καθόλου για να τό άποκτήσουν...»

Άλλά όταν τους λείπουν ή μικρές αυτές άνέσεις της ζωής, τότε χωρίς κανένα παράπονο, χωρίς καμμιά διαμαρτυρία, με άφθαστη ύπομονή, αλλά και με σιωπηλή αξιοπρέπεια και σοβαρότητα, κάθονται και παραμονεύουν — επί ώρες, ή κι' επί ήμερονύχτιο όλόκληρο — μπρός στη φωλιά του ποντικού. Έτσι, εργάζονται για τό «ψωμί» τους, για τήν τροφή τους, με όλυμπία γαλήνη, με ύπομονητική και περήφανη έγκαρτέρησι.

«Ας παραμερίσω προσωρινά τίς γάτες, κι' άς ρίξω μιά ματιά στον κοσμάκη.

Μέσα σ' αυτό τό πλήθος τό άνώνυμο που με τριγυρίζει, τσακώνω — σαν να φωτογραφώ με ένσταντανέ — διάφορες μικροϊστορίες, διάφορα μικροδράματα, διάφορες μικροσκηνές. Άλλες με θέλγουν κι' άλλες με άηδιάζουν. Άλλες με ένθουσιάζουν κι' άλλες με άγανακτούν...»

Κάποιο άπόγευμα, περπατούσα σ' έναν δρόμο κεντρικό. Μπροστά μου θάδιζε ένα νεαρό ζευγάρι. Πλούσια ντυμένοι και οί δυό τους, κομποί και οί δυό τους, ώραιοί και έλκυστικοί και οί δυό τους...

—Μπαίνουμε σ' έναν κινηματογράφο, για να περάση ή ώρα; είπε εκείνη σε μιά στιγμή, δισταχτικά.

Έκείνος, με τό άδιάφορο και παγερό ύφος ένός «έκ γενετής» κουρασμένου μπλαζέ και γλεντζέ, άπάντησε:

—Και τί θά καταλάβουμε;

Άκολούθησαν μερικές στιγμές σιωπής. Κι' εκείνη ξανάπε:

—Άς μη μπούμε τότε!

Καμμιά ζωηρότης, καμμιά αντίδρασις δέν ύπήρχε στη φωνή της. Βυθισμένη κι' αυτή στην άνία της εύκολης ζωής, όπως κι' ό νεαρός σύζυγός της, συμμεριζόταν — στον ίδιο ακριβώς βαθμό τήν άνία και τήν πληξι και τό κούρασμα τό ψυχικό, εκείνου.

Και τότε σκέφθηκα έγώ:

—Αυτό θά πη «ζωή» για τους δυό αυτούς νεονύμφους;... Και ποιος άπ' τους δυό τους άρά γε, θά θαρεθθί στα τελευταία τον άλλον, πρώτος;

Δεύτερο ένσταντανέ, άπ' τή ζωή του κοσμάκη: Η μανικιουρίστα, ή όποία κάθε πρωί μ' έπισκέπτεται και περιποιείται τά νύχια μου, έχει πόθο άσθεστο, ν' άνακηρυχθθί «καλλονή» σε διαγωνισμό καλλιστείων, να γίνη έτσι δεκτή σε κανένα κινηματογραφικό στούντιο κατόπιν, και τέλος ν' άναδειχθθί σιγά-σιγά — ή και γρήγορα! — άστήρ της όθόνης...

Τόσος δέ είνε ό πόθος της αυτός, ώστε χειρονομώντας κάποιο πρωί και φλυαρώντας άκατάπαυστα άπάνω σ' αυτά τά προσφιλή όνειρά της, μούκοψε άπρόσεχτα τό δάχτυλο με τό ψαλιδάκι της, και με άνάγκασε να τήν διώξω!... Θά θάλη άρά γε

Η γάτα μου... κι' ό κοσμάκης!
(Φωτογραφία της κυρίας Κέρρ)

μυαλό ποτέ, αυτή ή κοπέλλα;... Η θά κόψη κι' άλλων πελατών της τά δάχτυλα, ώστε να πάψη να είνε μανικιουρίστα δίχως να γίνη και κινηματογραφικός άστήρ;... Ίδου μιά άλλη ακόμα άντίληψις της ζωής, μακριά άπ' τήν πραγματικότητα, και πολύ κοντά με τίς άνόητες όνειροπολήσεις και με τήν τελική άποτυχία...

Τρίτο ένσταντανέ: Ξέρω έναν χαριτωμένο κύριο του κόσμου. Είνε μεσόκοπος, άρχοντικός, πλουσιώτατος, αξιοπρεπέστατος. Άρκετά έγωιστής επίσης, κ' ύπερβολικά φίλος της άνέσεως, έννοεί πάντα να καλοτρώη, να καλοκοιμάται, να καλοπερνάη τήν ήμέρα του και τή νύχτα του, και συχνά να ένοχλή άθελά του όλους τους οικείους του, προκειμένου να μην ένοχληθθί καθόλου ό ίδιος.

Όστόσο, ό κύριος αυτός είχε έναν γηραλέο καμαριέρη, τον όποιον ύπεραγαπούσε, αλλά κι' ό όποιος πάλι του ήταν ύπερβολικά άφωσιωμένος. Λυπήθηκε άφάνταστα, όταν ό καμαριέρης του πέθανε πρό δυό χρόνων. Κι' άπό τότε, ό κύριος θεώρησε έπιταχτικό καθήκον του, να έπισκέπτεται κάθε μήνα άνελλιπώς τή γρηούλα σύζυγο του μακαρίτου, εκεί στο φτωχικό σπιτάκι του χωριού της, όπου κοιμάται άθλια και τρέφεται έλεεινά.

Τέταρτο ένσταντανέ: Η έναρτη μητέρα, που λατρεύει τό τρισάθλιο και παραλυμένο παιδί της... Πέμπτο ένσταντανέ: Η έλαφρόμυαλη και διεφθαρμένη νεαρή σύζυγος, ή όποία άπιστεί στον σύβαρο κι' άγαθό κι' αξιοπρεπή — αλλά και κάπως ώριμον στην ήλικία — σύζυγό της... Έκτο ένσταντανέ: Ο γλεντζές κι' άστατος σύζυγος, ό όποιος παραμελεί τή γλυκειά, νοικοκυρούλα κ' ήσυχη γυναίκα του, κυνηγώντας άδιάκοπα τίς πεταλούδες του έλαφρόκουσμου... Έβδομο ένσταντανέ... Όγδοο ένσταντανέ... Ένατο... δέκατο... άτελείωτα ένσταντανέ, άπό τήν έφήμερη ζωή μας σ' αυτόν τον επίσης πρόσκαιρο κόσμο...

Ούφ' Θεέ μου!... Όταν κουράζωμαι πειά άπό τή μονοτονία της άφάνταστης πολυποικιλής ώστόσο ζωής μας, ξαναγυρίζω κοντά στη γατούλα μου και θρίσκω άνακούφισι και παρηγοριά στη συντροφιά της...

Ηρεμη πάντα, σιωπηλή πάντα κι' αξιοπρεπής πάντα ή γατούλα μου, κυττάζει τον κόσμο και τή ζωή να διαθαίνουν με θλέμμα βαθύ, έμβριθές, άτάραχο...

Σέβομαι, ζηλεύω και λαχταρώ τή φιλοσοφική άπάθεια της γάτας μου, μά — δυστυχώς — δέν μπορώ να τήν μιμηθώ, μιά που με συνεπαίρνει κι' έμένα τό πολυθόρυβο κύμα της ζωής του ποικίλου και πολυσιχιδούς κι' άνωνύμου πλήθους τών ανθρώπων. Και τούτο, γιατί είμαι άνθρωπος κι' έγώ, ένώ εκείνη είνε γάτα!